

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/136/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112204687
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112204687.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Márie Kupkovej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Ul. Teplická č. 7434/147, proti žalovanej: A. F., nar. XX.X.XXXX, posledne bytom V., toho času na neznámom mieste, zastúpenou opatrovníčkou Mgr. J. K., tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 164,48 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11 C 107/2012 - 34 z 5.10.2012 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby s výnimkou výroku o zmluvnej pokute.

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby vo vzťahu k zmluvnej pokute, t.j. vo vzťahu k sume 11,40 Eur vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 44,78 Eur s prísl., a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Vychádzal zo zistenia, že dňa 23.5.2008 bola uzavretá písomná úverová zmluva pod č. 3805149762, ktorou žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 238,63 Eur. Úver mala žalovaná splatiť v 18 -tich mesačných splátkach po 18,72 Eur, teda celkove mala zaplatiť 336,96 Eur. Ročná úroková sadzba činila 41,55 % a RPMN 51,5 %. Priemerná hodnota RPMN v zmluve uvedená nebola.

V danom prípade je zrejmé, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi neobsahuje údaj o priemernej RPMN, a preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 238,63 Eur, z neho splatila 193,85 Eur, ako to vyplýva zo splátkového kalendára. Nedoplatok teda činí 44,78 Eur, a preto súd zaviazal žalovanú k zaplateniu tejto sumy a žalobu ako nedôvodnú v prevyšujúcej časti zamietol.

Je totiž nepochybné, že dohoda o zmluvnej pokute, ktorá je taktiež predmetom konania, musí mať písomnú formu, inak je neplatná s poukazom na § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Každá zmluva je ukončená podpismi jej účastníkov, čo znamená, že účastník svojim podpisom potvrdzuje uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad jeho podpisom. V tomto konkrétnom prípade sa však účastníci dohodli len na úverovej zmluve, ustanovenia o zmluvnej pokute sú uvedené mimo zmluvy, konkrétne v úverových podmienkach a to je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce.

Výrok o úrokoch z omeškania odôvodnil ustanovením § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/95 Z.z.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že písomná forma právneho úkonu spočíva v tom, že obsah prejavu vôle je zachytený v texte listiny. Dôležité je, aby obsah listiny bol prístupný ľudskému vnímaniu. Preto do úvahy prichádzajú písomne zachytené písmená, značky a čísla. Vlastný text môže byť ľubovoľným spôsobom vyhotovený. Okrem vlastnej ruky konajúceho môže byť text vyhotovený strojom, tlačou alebo aj rukou inej osoby. Písomnosť musí navonok predstavovať jeden uzavretý celok, aby sa zabránilo manipulácii s jeho jednotlivými časťami. Celistvosť listiny je zachovaná aj vtedy, ak jednota viacerých listín je spoznatelná z obsahu právneho úkonu a ak spolunáležitost' jednotlivých listín je nesporná. Pevné spojenie listín napr. zošitím alebo zviazaním, nie je v takomto prípade potrebné. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky (26 Cdo 2317/2006) súčasťou písomne uzavretej zmluvy sa stávajú aj tie listiny, ktoré sú označené v rámci zmluvných dojednaní za súčasť zmluvného textu, hoci neboli podpísané.

Pokiaľ ide o údaj o RPMN, treba poukázať na § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§ 3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 4 ods. 2 písm. k/) do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2. Priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov zverejnilo po prvýkrát Ministerstvo financií SR v roku 2008 a to 29.4.2008 so stavom ku dňu 31.3.2008. Keďže zmluva bola uzavretá 23.5.2008 so žalovanou, žalobca konal v súlade s právnym legislatívnym stavom.

Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu.

Opatrovníčka žalovanej sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu je len čiastočne dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania žalobcu v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v prevyšujúcej časti a súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ktorý odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z., spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej forme.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona, zmluva musí obsahovať aj priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.

V predmetnej veci súd prvého stupňa správne posúdil okolnosť, že predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, žalovaná je teda spotrebiteľkou a na predmetnú zmluvu sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. v znení ako ho aplikoval súd prvého stupňa, teda v znení k 23.5.2008, kedy predmetná úverová zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá.

Ustanovenie § 4 ods. 2 citovaného zákona jednoznačne stanovuje (v platnom znení ku dňu uzavretia zmluvy), že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj údaj o RPMN, inak sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, tak ako to uzavrel aj súd prvého stupňa.

V tomto smere je bez právneho významu argumentácia žalobcu uvedená v jeho odvolaní, spočívajúca v tom, že žalobca konal v súlade s právnym legislatívnym stavom, pričom poukazuje na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať RPMN do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2 citovaného zákona, pričom po prvýkrát bola RPMN zverejnená 29.4.2008.

Je totiž nepochybné, že § 4 ods. 1 písm. k/ takúto povinnosť o priemernej RPMN zakotvuje, má ísť o RPMN platnú ku dňu podpisu zmluvy a zverejnenú spôsobom, ktorý je bližšie špecifikovaný v § 7a ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ citovaného zákona, je platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok, je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

V predmetnej veci je nepochybné, že RPMN bola zverejnená spôsobom uvedeným v § 7a ods. 2 citovaného zákona a to už v čase uzatvárania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nie je žiaden dôvod vykladať § 8aa citovaného zákona tak, že úverová zmluva, ktorá bola uzavretá 23.5.2008, pričom RPMN bola zverejnená 29.4.2008, nemusí obsahovať údaj o RPMN. V tomto smere je podstatné to, že k podpisu predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo v čase účinnosti § 7a ods. 2 citovaného zákona a aj k zverejneniu RPMN, ako to pripúšťa samotný odvolateľ.

Preto je v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa správne, pokiaľ súd vyhodnotil, že predmetný úver je potrebné posudzovať ako úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov. Správne je preto rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý vyhodnotil na základe splátkového kalendára reálny dlh žalovanej na sumu 44,78 Eur s prísl. a v závislosti od toho v prevyšujúcej časti nároky žalobcu zamietol pokiaľ ide o splátky úveru a ďalšie nároky týkajúce sa poplatkov a úrokov. Preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd v tejto časti rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Pochybil však súd prvého stupňa, pokiaľ vyhodnotil ustanovenia o zmluvnej pokute ako také, ktoré neboli uzavreté v písomnej forme, a preto sú v rozpore s § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V úverovej zmluve z 23.5.2008 je totiž jednoznačne uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a táto zmluva obsahuje tiež ustanovenie o tom, že žalovaná ako klient spoločnosti bola s týmito úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. aj oboznámená. Tieto úverové podmienky sú pripojené k samotnej úverovej zmluve, a preto je potrebné vyvodiť záver, že sú súčasťou zmluvy v písomnej forme, a preto záver o tom, že neboli ustanovenia o zmluvnej pokute dojednané písomne, nemožno považovať za správny.

V tejto časti je rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný, čo je dôvod na zrušenie rozhodnutia v tejto časti (t.j. pokiaľ ide o zmluvnú pokutu vo výške 11,40 Eur) z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pretože nepreskúmateľnosť rozhodnutia je vždy potrebné hodnotiť aj ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom.

V ďalšom konaní bude potrebné hodnotiť dojednanie zmluvnej pokuty vo vzťahu medzi účastníkmi tohto konania ako dojednanie, ktoré bolo urobené v písomnej forme a toto dojednanie teda nie je v rozpore s ustanovením § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Preto v tejto časti, t.j. pokiaľ ide o sumu 11,40 Eur bez príslušenstva, vo vzťahu ku ktorej žalobca si žiadne príslušenstvo neuplatňoval, bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa posúdi dojednania o zmluvnej pokute ako dojednania, ktoré boli urobené v písomnej forme, pričom v súčasnom štádiu konania nie sú zo strany účastníkov konania (teda zo strany žalovanej) produkované námietky neplatnosti dojednaní o zmluvnej pokute z iných dôvodov a nie sú tu zatiaľ vyjadrené ani úvahy súdu v tomto smere.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.